

Datum
2022-02-24
Vår referens
Mikael Kylsäter
Strateg
mikael.kylsater@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Återrapportering av Utredning av driftsform för Återbyggdepån STK-2021-1181

Sammanfattning

Serviceämnden har inkommit med en ansökan om medel för hyreskostnader för Återbyggdepån om 600 000 kronor per år fram till och med år 2024. Återbyggdepån drivs gemensamt av Malmö stad och Sysav och dess verksamhet består i att ta emot begagnat byggmaterial, vid behov iordningställa det och sedan sälja det vidare till privatpersoner och företag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen anslår 600 000 kronor per år fram till 31 december 2024 från kommunstyrelsens anslag till förfogande till serviceämnden för hyreskostnaderna för Återbyggdepån.

Beslutsunderlag

- Utredning om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet 2015
- Kommunstyrelsen beslut 200603 § 212 med Särskilt yttrande (M)
- Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen
- Utredning av driftsform för Återbyggdepån
- Serviceämnden beslut 210831 § 97 med Särskilt yttrande (M+C)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220307 Återrapportering av Utredning av driftsform av Återbyggdepån

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-07
Kommunstyrelsen 2022-03-16

Beslutet skickas till

Serviceämnden

Ärendet

Bakgrund

Återbyggdepån startades gemensamt av Malmö stad och Sydvästra Skånes Avfallsaktiebolag (Sysav) år 1997. Verksamheten består i att ta emot begagnat byggmaterial, vid behov iordning-

ställa det och sedan sälja det vidare till privatpersoner och företag. Serviceförvaltningen ställer ibland krav på att upphandlade entreprenörer ska använda byggmaterial från Återbyggdepån eller lämna överblivet material där vid arbeten i stadens lokalbestånd.

Återbyggdepån har dels ett miljömässigt syfte genom att bidra till att öka återvinningsgraden av byggmaterial, dels ett arbetsmarknadspolitiskt syfte genom att ge personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ett arbete. Merparten av de som arbetar på Återbyggdepån får sina tjänster via olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Under många år var Återbyggdepåns verksamhet lokaliserad till Spikgatan i Malmö hamn. 2016 sålde dock staden denna tomt och efter att ha förlängt hyresavtalet med den nya fastighetsägaren flyttade verksamheten till nya lokaler på Grimsbygatan 2019. Där hyr Återbyggdepån lokaler av Copenhagen Malmö Port (CMP) på ett hyresavtal som sträcker sig till 2024. Därefter är det tänkt att denna fastighet ska omvandlas till blandad stad som en del av utbyggnaden av Nyhamnen.

Kommunstyrelsen har vid två tillfällen anslagit medel till servicenämnden för att täcka kostnaderna av flytten av verksamheten till Grimsbygatan och de högre hyreskostnaderna i de nya lokalerna. I december 2019 anslag kommunstyrelsen 1 mnkr (STK-2019-1680) och i juni 2020 1,1 mnkr (STK-2020-625) för dessa ändamål.

I ärendet som behandlades av kommunstyrelsen i juni 2020 önskade servicenämnden även att kommunstyrelsen skulle utreda i vilken form Återbyggdepån ska drivas framöver. Kommunstyrelsen förordade dock att servicenämnden själv skulle ansvara för en eventuell utredning av verksamhetens framtida driftsform.

Servicenämnden har nu utrett driftsformen för Återbyggdepån och fattade i augusti 2021 följande beslut med förslag på beslut i kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen anslår medel till servicenämnden om 600 tkr per år fram till 31 december 2024 för hyreskostnaden av Återbyggdepån.
2. I det fall som ny återvinningsstation planeras att byggas, utreder kommunstyrelsen möjligheten att samlokalisera Återbyggdepån med den nya återvinningsstationen.

Dessutom gav nämnden serviceförvaltningen i uppdrag att bistå Återbyggdepån med att hitta ny lokal inför att nuvarande hyresavtal upphör.

Utredningen av driftsform för Återbyggdepån

I ärendet bifogas en juridisk utredning av Återbyggdepåns verksamhet som gjordes av Lindahls advokatbyrå på serviceförvaltningens uppdrag 2015. Lindahls bedömning är att Återbyggdepåns verksamhet troligtvis inte är förenlig med den kommunala kompetensen och att det finns en risk att verksamheten snedvrider eller hämmar konkurrensen på marknaden.

Lindahls ger även ett antal rekommendationer på åtgärder som kan vidtas för att minska risken att verksamheten ska betraktas som icke kompetensförmålig. Återbyggdepån uppfyller flera av de rekommendationer som ges. Exempelvis gällande att verksamheten ska vara begränsad till Sysav:s medlemskommuner och att endast kommunmedlemmar i dessa kommuner ska erbjudas arbete vid Återbyggdepån genom arbetsmarknadsinsatser. Vissa av rekommendationerna har dock inte kunnat genomföras. Exempelvis gällande att låta verksamheten tillhöra Sysav då

det skulle kunna väcka krav på att starta liknande verksamheter i andra medlemskommuner.

Lindahls ger även förslag på åtgärder som skulle minska risken för att verksamheten betraktas som konkurrensskadlig. Dessa rekommendationer innefattar bland annat att höja löner och andra omkostnader i verksamheten och priserna på det byggmaterial man säljer. Dessa åtgärder har inte genomförts eftersom det inte går att förena med Återbyggdepåns arbetsmarknadspolitiska syfte och Lindahls konstaterar även att dessa åtgärder sannolikt inte är nog eftersom blotta närvaron av en offentlig aktör skulle kunna anses påverka marknaden.

Servicekommitténs förslag

I ärendet konstaterar servicekommittén att det inte finns några privata aktörer inom denna verksamhet i närområdet och att Återbyggdepån därmed inte hämmar konkurrensen på marknaden i dagsläget. Eftersom möjligheten att kunna ge personer inom arbetsmarknadsinsatser en sysselsättning är ett viktigt syfte med Återbyggdepån konstaterar förvaltningen vidare att bolagisering av verksamheten inte är aktuellt eftersom det skulle minska de möjligheterna. Utifrån detta föreslår serviceförvaltningen att verksamheten även fortsatt ska bedrivas i förvaltningsform.

Stadskontorets bedömning

Utifrån Lindahls juridiska bedömning finns det en teoretisk risk att Malmö stad blir föremål för en stämningsansökan för att snedvrیدا eller hämma konkurrensen genom att driva Återbyggdepån, vilket kan leda till att staden blir skyldig att betala någon form av skadestånd eller vite. Det kan dock konstateras att verksamheten har varit igång sedan 1997 utan att så har skett och det finns inte någon betydande privat marknad för återvinning av byggmaterial i dagsläget.

Utifrån ovanstående föreslår stadskontoret att kommunstyrelsen bör anslå 600 000 kronor per år fram till 31 december 2024 från kommunstyrelsens anslag till förfogande till servicekommittén för hyreskostnaderna för Återbyggdepån.

Frågan om att samlokalisera Återbyggdepån med eventuell framtida återvinningsstation bör ingå i serviceförvaltningens uppdrag att bistå Återbyggdepån i att finna ny lokal när befintlig avtalsperiod utgår.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör